

Muhtasari

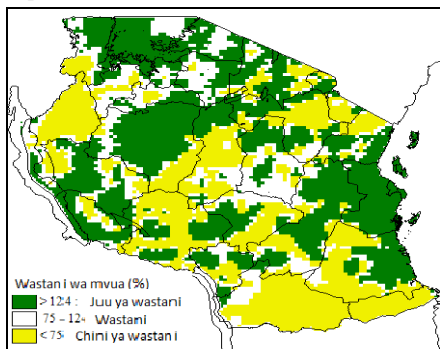
- Vipindi vya hali ya ukavu vinatarajiwa kuharakisha kukomaa kwa mazao kuelekea uvunaji na uhifadhi katika baadhi ya maeneo yanayopata msimu mmoja wa mvua kwa mwaka.
- Athari zitokanazo na uvamizi wa viwavi jeshi zinaweza kuhatarisha usalama wa chakula katika maeneo ya Arumeru na Kilosa.

**MIFUMO YA HALI YA HEWA KATIKA KIPINDI
CHA MEI 11-20, 2018**

Katika kipindi hiki cha siku kumi zilizopita (dekadi) migandamizo mikubwa ya hewa iliyo kaskazini mwa dunia (Azores na Siberia) iliendelea kudhoofika wakatii leliyopo sehemu ya kusini mwa dunia (St. Helena na Mascarene) iliimarika. Ukanda wa mvua (ITCZ) ulielekea kaskazini. Joto la bahari katika maeneo ya kusini-magharibi mwa bahari ya Hindi lilikuwa la wastan na kusababisha uwepo hafifu wa vimbunga baharini, hata hivyo kulikuwa na joto la bahari juu kidogo ya wastani katika eneo la Pwani ya Afrika Mashariki hali iliyopelekea uwepo wa mgandamizo mdogo wa hewa katika eneo hilo. Uwepo ulivuma kutoka kusini hadi kusini-mashariki katika maeneo mengi ya nchi. Eneo la Kusini-mashariki mwa bahari ya Atlantiki (karibu na pwani ya Angola) kuliendelea kuwepo na joto la bahari la wastani hadi juu kidogo ya wastani. Hali hii ilisababisha kupunguza mifumo ya kusababisha mvua katika maeneo ya magharibi mwa nchi.

**MWENENDO WA MVUA KATIKA KIPINDI
CHA MEI 11-20, 2018**

Katika kipindi cha siku kumi zilizopita, maeneo mengi ya nchi yalipata mvua za chini ya wastani. Hata hivyo, maeneo ya mikoa ya Pwani, Morogoro, Mwanza, Tanga, wisiwa vya Unguja na Pemba, Tabora, Kigoma, na baadi ya maeneo ya mikoa ya Lindi, Kagera, Dodoma, Singida, Kilimanjaro na Rukwa yalipata mvua za wastani na juu ya wastani kama inavyoonekana kwenye kielelezo hapa chini.

Kielelezo Na. 1. Kiasi cha mvua (%) kipindi cha tarehe 11-20, May, 2018.

**TATHMINI YA HALI YA KILIMO KATIKA
KIPINDI CHA MEI 11-20, 2018**

Katika kipindi cha dekadini iliyopita, maeneo mengi ya nchi yalipata mvua, hali ambayo ilisaidia ukuaji na ustawi wa mazao. Katika maeneo yanayopata msimu mmoja wa mvua mahindi yalikuwa katika hatua ya kukomaa hususan katika mikoa ya Iringa, Mbeya, Njombe na Singida. Mikoa ya Dodoma, Rukwa, Kigoma, Ruvuma, Mtwara na Tabora mahindi yanaendelea kuvunwa, na mkoa wa Mbeya maharage yapo katika hatua ya kutoa mbegu.

Maeneo yanayopata misimu miwili ya mvua kwa mwaka, hususan mikoa ya Tanga, Pwani, Mara, Kagera na Morogoro magharibi, mahindi ymeanza kukomaa. Hata hivyo, maeneo ya Zanzibar (Kizimbani) mahidi yapo katika hatua ya jani la tisa. Mikoa ya Mwanza na Simiyu mahindi yapo katika hatua ya uvunaji, maharagwe yanavunwa katika wilaya ya Bukoba. Mpunga upo katika hatua ya uvunaji mikoa ya Kigoma, Mwanza, Shinyanga, Rukwa na Tabora. Mikoa ya Mwanza, Kigoma na Shinyanga wanaendelea na shughuli za uvunaji wa pamba. Imetaarifiwa kuwepo kwa athari kubwa za Viwavi jeshi katika mikoa ya Morogoro (wilaya ya Kilosa) na Arusha (wilaya ya arumeru). Hali ya maji na malisho kwa ajili ya wanyama ilikuwa ya kuridhisha.

**HALI YA MAJI ILIVYOKUWA KATIKA KIPINDI
CHA MEI 11-20, 2018**

Kina cha maji katika mabwawa, mabonde na mtiririko wa maji katika mito viliendelea kuongezeka hususan katika mabonde ya ziwa Victoria, ziwa Tanganyika, Rukwa, Ruvuma, Rufiji, Pangani, na Wami Ruvu kutokana na mvua zinazoendelea.

**MIFUMO YA HALI YA HEWA
INAVYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA MEI
21-31, 2018**

Katika kipindi hiki, migandamizo mikubwa iliyopo kaskazini mwa dunia inatarajiwa kuendelea kudhoofika wakati ile iliyopo kusini inatarajiwa kuendelea kuimarika. Ukanda wa mvua (ITCZ) unatarajiwa kuendelea kusogea kuelekea kaskazini hali itakayopelekea upepo kuvuma kutoka kusini hadi kusini mashariki. Joto la bahari la wastani hadi juu kidogo ya wastani linatarajiwa katika eneo la kusini magharibi mwa bahari ya Hindi, hali inayopunguza uwezekano wa kutokea vimbunga. Vilevile joto la bahari juu ya wastani linatarajiwa katika maeneo ya kaskazini magharibi mwa bahari ya Hindi karibu na Pwani ya Somalia. Upepo unatarajiwa kuvuma kutoka kusini mashariki ambao utasababisha kuwepo na vipindi vya mvua hasa katika siku tano za mwanzo. Eneo la Kusini mashariki mwa bahari ya Atlantiki (karibu na pwani ya Angola) kunatarajiwa kuwa na joto la bahari la wastani hadi juu kidogo ya wastani. Hali hii itapelekea kupunguza kwa upepo uvumao kutoka magharibi hivyo kupunguza nguvu ya mifumo isababishayo mvua katika maeneo ya magharibi mwa nchi.

**HALI YA HEWA INAVYOTARAJIWA KATIKA
KIPINDI CHA MEI 21-31, 2018**

Katika kipindi cha siku kumi zilizopita Kanda ya ziwa Victoria (Mikoa ya Kagera, Geita, Shinyanga, Mwanza, Simiyu na Mara) inatarajiwa kuwa na vipindi vya mvua vitakavyoambatana na ngurumo za radi katika maeneo machache. Nyanda za juu kaskazini mashariki (mikoa ya Arusha, Manyara na Kilimanjaro), pwani ya kaskazini (mikoa ya Tanga, Maeneo ya kaskazini mwa Morogoro, Pwani na Dar es Salaam pamoja na visiwa vya Unguja na Pemba) na pwani ya kusini (mikoa ya Mtwara na Lindi) inatarajiwa kuwa na vipindi vya mvua nyepesi katika maeneo machache. Magharibi mwa nchi (mikoa ya Kigoma, Katavi na Tabora), kanda ya kati (Mikoa ya Dodoma na Singida) na kanda ya kusini (mkoa wa Ruvuma na maeneo ya kusini mwa Morogoro) inatarajiwa kuwa na hali ya mawingu kiasi kwa ujumla.

Nyanda za juu kusini magharibi (mikoa ya Rukwa, Songwe Mbeya, Njombe na Iringa) inatarajiwa kuwa na hali ya mawingu kiasi.

**MATARAJIO NA USHAURI WA KILIMO KATIKA
KIPINDI CHA MEI 21-31, 2018.**

Hali ya unyevunyevu katika udongo inatarajiwa kuendelea kuongezeka katika maeneo mengi yanayopata misimu miwili ya mvua kwa mwaka, hali ambayo itasaidia ukuaji na maendeleo ya mazao. Katika maeneo yanayopata misimu mmoja wa mvua, vipindi vya hali ya ukavu vinatarajiwa kuharakisha kokomaa kwa mazao kuelekea uvunaji na uhifadhi hasa katika maeneo ya magharibi, kanda ya kati, kusini na nyanda za juu kusini magharibi. Athari zitokanazo na shambulio la Viwavijeshi kwa wilaya za Arumeru na Kilosa zinatarajiwa kutishia usalama wa chakula katika maeneo hayo, hivyo wakulima wanashauriwa kuweka akiba ya ziada ya chakula kuepuka janga la njaa. Hali ya maji pamoja na malisho vinatarajiwa kuimarika katika maeneo mengi ya nchi. Wakulima, wavuvi na wafugaji wanashauriwa kuwasiliana na maofisa ugani kwa ajili ya kupata ushauri na matumizi sahihi ya utabiri huu.

**HALI YA MAJI INAVYOTARAJIWA KATIKA
KIPINDI CHA MEI 21-31, 2018**

Kina cha maji katika mabwawa na mtiririko wa maji kwenye mito vinatarajiwa kuongezeka katika maeneo mengi ya nchi kutokana na mvua zinazotarajiwa. Wananchi wanashauriwa kuimarisha miundombinu ya uvunaji maji ya mvua na kuendelea kuyatumia kwa uangalifu.

Jarida limetayarishwa na:

Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania
Ghorofa ya 3 -Ubungo Plaza – Barabara ya Morogoro, Dar es Salaam-Jamhuri ya Muungano wa Tanzania